

Извештај аустралијске војске о незаконитим убиствима цивила у Авганистану, која су починили припадници њених специјалних јединица, нуди неугодан опис дубоко забрињавајућих дешавања скривених у далеким зонама ратовања, попут наредби младим војницима да хладнокрвно убију ненаоружане људе да би се "окрвавили", преноси Радио слободна Европа писање светских медија.

Извештај судије генерал мајора Пола Бреретона наводи да су аустралијске специјалне снаге наводно умешане у убиства 39 авганистанских цивила, која су потом прикривана измишљеним причама и подметањем оружја, указује Гардијан, преноси РСЕ.

Неки инциденти описани у извештају дубоко су забрињавајући, истиче лист, додајући да докази сугеришу да су претпостављени наређивали хладнокрвна убиства затвореника, како би се млади војници "окрвавили", односно извршили своје прво убиство.

У осуђујућем извештају, како пише Гардијан, наводи се да је у 23 инцидента убијено 39 Авганистанаца, већином затвореника, било из руку аустралијских специјалних снага било по њиховом налогу. Ниједно убиство није било у жару борбе и сва су се догодила у таквим околностима да, ако их прихвати порота, представљају ратни злочин. Неки од

одговорних за убиства још су у аустралијским одбрамбеним снагама.

Командант аустралијских одбрамбених снага Ангус Кембел рекао је да је прихватио свих 143 препорука из извештаја, укључујући прослеђивање случаја у канцеларију специјалног истражитеља да се размотре потенцијални кривични случајеви, јер је његова дужност да "поправи ствари".

До 19 садашњих или бивших војника, углавном из Специјалне ваздушне службе (САС), суочиће се с кривичном истрагом после налаза истраге о убиствима и злостављањима припадника специјалних снага у Авганистану од 2006. до 2013. године, указује Тајмс, истичући да у знатно редигованој верзији објављеној у четвртак, 19. новембра, нису идентификоване особе које су наводно починиле или наредиле убиства.

Извештај објављен после више од 500 интервјуа и прегледаних десетина хиљада докумената и фотографија, више нивое командног ланца је ослободио сумње за десетине убиства, док је за најгоре злочине оптужио групу команданата патрола, обично искусне десетаре и нареднике, који предводе патролне тимове за специјалне операције, истиче Тајмс, додајући да извештај указује да су војници пристајали на злочине, јер су команданти патрола у САС "полубогови" од којих зависи војничка каријера.

Судија Бреретон рекао је да одговор на питање "Да ли има основе у гласинама о ратним злочинима", када се налази узму збирно, гласи "Да, има". Ипак, задатак за кривичну истрагу и процесуирање ратних злочина биће пренет на специјалног истражитеља.

Наводи из извештаја са шоком су дочекани у Аустралији, која се придружила америчкој кампањи у Авганистану убрзо после терористичких напада на САД 11. септембра 2001, пише Вашингтон пост и истиче да нема гаранција да ће истрага резултирати осудама.

Искази око 420 сведока током истраге нису прихватљиви на суду а, додаје амерички лист, није извесно ни да ће чврсто повезани припадници специјалних снага сведочити једни против других на јавним судјењима. Истражитељи су такође установили да су неки војници користили технике за избегавање давања информација, које су научили у случају да их испитује непријатељ.

Такође постоји могућност политичког мешања, додаје Вашингтон пост.

И аустралијски истражитељи су свесни да би успешан процес могао бити тежак, наводећи проблеме у другим западним државама које су се учествовале у том рату.

"Чак и тамо где су докази очигледно јаки и јасни, наилазило се на замке, како политичке, тако и у народу", наводи се у извештају и додаје да се може очекивати да аустралијски тужиоци наиђу на сличне препреке.

Војници САС, како додаје Вашингтон пост, имају своје присталице у Аустралији. Портпарол милијардера Керија Стоукса, који је власник више медија и који је помогао у оснивању фонда за припаднике те јединице, рекао је да би тај фонд могао да пружи финансијску подршку за правне и друге трошкове садашњим и бившим члановима САС.

Посебно упечатљив део Кембеловог обраћања, према оцени ББЦ, био је када је описао како су млађи војници били приморани да убију ненаоружане цивиле да би извршили "прво убијање".

Он је потом рекао како су поред жртава подметани радио опрема и оружје, да би деловало да је реч о непријатељима убијеним у акцији.

Објављена верзија извештаја, иако веома редигована без детаља о одређеним инцидентима или одређеним појединцима, сасвим је довољна да би то било неугодно штиво за војску, владу и аустралијску јавност, подвлачи британски јавни сервис.

ББЦ указује и да су други учесници рата у Авганистану суочени с оптужбама о ратним злочинима. Међународни кривични суд раније ове године почео је истрагу о наводним ратним злочинима САД и других у авганистанском сукобу. Очекује се да ће бити испитане акције талибана, авганистанске владе и америчких трупа од маја 2003. године.

Осуђујућа представа безобзирне културе унутар аустралијских специјалних снага нуди изванредан јавни опис злостављања, која често остају скривена у удаљеним ратним зонама, оцењује Њујорк тајмс.

Иако извештај убиства није назвао ратним злочинима, то је, како наводи лист, први пут да је нека чланица коалиције под вођством САД у Авганистану тако јавно и тако великих размера оптужила своје војнике за злочине.

Извештај такође представља упадљиви контраст у односу на како су се САД суочиле са својих 19 година ратовања у Авганистану, оцењује Њујорк тајмс, додајући да је амерички председник Доналд Трамп недавно помиловао тројицу припадника војске због ратних злочина и друга незаконитих дела.

Иако је било много више навода о злочинима припадника америчких снага од оних које је документовала Аустралија, мало је њих завршило формалном истрагом, при чему војни званичници САД такво понашање приказују као реткост. Уз то, додаје Њујорк тајмс, САД никада нису ишле толико далеко да елиминишу читаву јединицу умешану у злочине, како је Аустралија најавила.

(Бета)